

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PRO ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ

„NAŠE DRUŽINA“

Č.J. ZSMS 256/2017

Předkladatel:

Název školy   **Základní škola a mateřská škola Mirošov,
příspěvková organizace**

Adresa školy   **Školní 74, Mirošov 338 43**

IZO   **650 032 829**

IČO   **70995656**

Telefon   **775 237 474**

Mailová adresa   **zs.mirosov@iol.cz**

Ředitel školy   **Mgr. Rostislav JUDL**

Zřizovatel   **Město Mirošov,
Tel. 371 783026,**

**náměstí Míru 53
IČO 00258890**

Platnost dokumentu od 1.12. 2017

razítko školy

_____ **podpis ředitele školy**

1. Úvod

Základní a mateřská škola Mirošov, příspěvková organizace se sídlem Školní 74,

Mirošov, 338 43

Vychovatelka ŠD: Simona Matějková

Telefon ŠD: 775 237 493, 371 121 900

E-mail: zsmirosov.matejkova@seznam.cz

2. Charakteristika školní družiny

Školní družina (dále ŠD) se zabývá mimoškolní výchovou založenou na pedagogice volného času, která tvoří mezistupeň mezi výchovou ve škole a výchovou v rodině. Jejím hlavním posláním je poskytovat žákům v klidném a bezpečném prostředí zájmové vzdělávání a možnost relaxace a odpočinku po školním vyučování. Školní družina se nachází vedle hlavní budovy školy a je rozdělena na tři oddělení, její celková kapacita je 90 žáků. Doklad o ukončeném zájmovém vzdělávání se nevydává.

3. Cíle vzdělávání

- respektování a rozvíjení osobnosti žáka
- umožnění seberealizace žáka v kolektivních, individuálních a řízených hrách
- prevence sociálně patologických jevů
- vést žáka k účinnému využívání volného času
- začlenění cílů ekologické výchovy do průběžné činnosti ŠD
- ovlivňování vztahů k přírodě a odpovědnosti za jednání vůči prostředí
- utváření pozitivních vztahů mezi žáky
- vést k rozvoji logického myšlení
- rozvíjet estetické cítění a chování
- rozvíjet schopnost najít si své místo ve skupině
- vychovávat ke zdravému životnímu stylu
- prožívat radostné chvíle, jistotu a bezpečí

Činnost školní družiny je zaměřena tak, aby vyhovovala požadavkům režimu dne žáka, duševní hygieny, střídání klidných a pohybově náročných činností, práce a odpočinku, organizovaných a spontánních činností. Je nezbytné, aby vyhovovala potřebám a zájmům žáků a zároveň respektovala jejich věkové zvláštnosti.

4. Délka a časový plán

ŠVP platí pro školní rok 2019/2020 a 2020/2021.

Tematicky je rozdělen do bloků (Místo, kde bydlíme, Rozmanitost přírody, Dopravní výchova, Poznáváme děti na celém světě, Zvyky a tradice).

Program umožňuje operativně reagovat na případné změny podmínek a přesouvat témata nebo jejich části během školního roku.

Žáci mohou na základě svých přání, námětů a zájmů náplň a činnost měnit.

5. Formy vzdělávání

- příležitostná (výlety, návštěvy knihovny, divadla, exkurze...)
- pravidelná (odpočinková a rekreační činnost, zájmová - výtvarné a pracovní činnosti, výchovná a vzdělávací činnost včetně možnosti přípravy na vyučování)
- táborová činnost (příměstský tábor v době letních prázdnin je zaměřen na výtvarné a pracovní činnosti, návštěvy památek, muzeí, Zoo, poznávací vycházky...)

Základem veškerých činností ŠD je aktivita, založená na vytváření zážitků žáků, které rozšiřují vědomosti, dovednosti a navazují na kladné emoce. Vytváří správné vztahy žáků k okolí, sebeobsluze a společenským návykům.

6. Obsah vzdělávání – naplňování ŠVP

Pro ŠD je na každý rok školní rok zpracován celoroční plán činností.

V rámci pedagogického procesu se ŠD zaměřuje na rozvoj klíčových kompetencí, které se prolínají všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

Kompetence k učení:

- učí se s chutí, práci dokončí
- klade si otázky a hledá na ně odpověď
- uplatňuje získané vědomosti a informace v praktických situacích a dalším učení

Kompetence k řešení problému:

- všímá si dění okolo
- snaží se řešit situace a problémy
- při jejich řešení užívá své vědomosti a logické postupy
- uvědomuje si, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli

Komunikativní kompetence:

- ovládá řeč
- vyjadřuje své myšlenky
- formuluje otázky a odpovědi ve větách
- komunikuje bez ostychu a kultivovaně se svými spolužáky a dospělými (ne sám s cizími lidmi)

Sociální a personální kompetence:

- samostatně rozhoduje o svých činnostech, odpovídá za ně a nese důsledky
- chová se ohleduplně, citlivě, rozpozná nevhodné chování a nespravedlnost
- odmítá agresivitu a šikanu
- spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit a umí přijmout kompromis
- je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi, respektuje jiné – cizince, zdravotně znevýhodněné a snaží se jim pomáhat

Občanské kompetence:

- učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit
- odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem
- uvědomuje si práva svá i druhých
- chová se odpovědně ke svému prostředí (přírodní i společenské)
- dbá na své osobní zdraví i zdraví a bezpečnost druhých

Kompetence k trávení volného času:

- orientuje se v nabídce trávení volného času
- umí si vybrat takovou činnost, která odpovídá jeho dispozicím
- rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech
- dokáže odmítnout nevhodnou nabídku volného času

7. Podmínky přijímání uchazečů

Žáci jsou přijímáni na základě písemné přihlášky na dobu jednoho školního roku. Jejím součástí je sdělení zákonných zástupců žáka o rozsahu docházky a způsobu odchodu žáka z družiny a informace o jeho zdravotním stavu. O přijímání a vyloučení rozhoduje ředitel školy. Do družiny jsou přijímáni žáci I. stupně ZŠ, přednostně žáci 1. a 2. tříd, žáci dojíždějící a žáci s komplikovanější rodinnou situací. Odhlášení ze školní družiny je nutné provést písemnou formou.

Při zařazení žáků do školní družiny jsou zákonní zástupci žáka prokazatelně seznámeni s řádem školní družiny (příloha Vnitřní řád školní družiny).

8. Podmínky pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Do školní družiny docházejí také žáci se speciálními vzdělávacími potřebami. Podle stupně podpůrného opatření a charakteru jejich znevýhodnění jsou začleňováni do volnočasových aktivit. Průběžně je jim věnována zvláštní pozornost, snažíme se o individuální přístup, ale i o zařazení těchto žáků do kolektivu vrstevníků.

Mimořádně nadaným žákům jsou k dispozici didaktické a logické hry, stavebnice, deskové a společenské hry.

Velice významná je spolupráce s třídními učiteli a rodiči. V současné době nemá žádný z pedagogických pracovníků vzdělání v oboru speciální pedagogiky.

Práce s žákem s řečovou vadou

- vycházíme z typu poruchy (neurotické poruchy, poruchy plynulosti, poruchy artikulace)
- nenutíme k verbálním projevům před skupinou
- spolupráce rodiny a logopéda
- spolupráce s učitelem žáka
- předcházíme komplexu méněcennosti

Práce s žákem se sluchovou vadou

- žáka neoslovujeme zezadu nebo ze strany, zajistíme dobrou viditelnost našeho obličeje
- při rozhovoru odstraníme všechny další zdroje zvuku (další hovor)
- navazujeme dobrý osobní kontakt, ujasníme si, jakým způsobem je žák schopen komunikovat
- u nedoslýchavých dodržujeme vzdálenost maximálně 1 m, aby žák mohl vnímat i sluchem
- u těžce sluchově postiženého žáka dodržujeme maximální vzdálenost na odezírání 4 m (dobrá viditelnost úst), nechodíme po třídě
- při nepochopení nabídneme možnost zopakování bez projevů netrpělivosti
- používáme zřetelnou výslovnost, pomalejší řečové tempo, mezi větami děláme krátké pauzy, volíme kratší věty, jednodušší slovní zásobu
- respektujeme technické podpůrné prostředky (sluchadla)

Práce s žákem se zrakovou vadou

- přicházíme-li k žákovi, ohlásíme se mu
- poskytujeme pocit bezpečí, vedeme žáka k samostatnosti
- při komunikaci s žákem odstraníme rušivé zvuky
- přiměřeně rozvíjíme zbytky zraku
- nevyhýbáme se slovům souvisejícím se zrakovým vnímáním
- nepřestavujeme věci v okolí žáka

Práce s žákem s tělesným postižením

- vycházíme z typu postižení
- respektujeme zvýšenou unavitelnost
- při komunikaci s žákem na vozíku dbáme, aby naše obličeje byly ve stejné výši
- žáka zbytečně nevyčleňujeme ze skupinových pohybových aktivit, vymyslíme mu v nich důstojnou roli

Práce s žákem s mentální retardací

- nasloucháme, dáváme najevo, že jeho city vnímáme a chápeme
- povzbuzujeme žáka v každodenní činnosti, dáváme mu najevo, že věříme v jeho úspěch
- chválíme žáka veřejně
- věnujeme pozornost především kladným stránkám osobnosti žáka
- všímáme si nejen slovních ale i neslovních projevů žáka
- respektujeme individuální pracovní tempo
- učíme žáka běžným životním situacím, odpovědnosti, řešení problému krok za krokem

Práce s žákem se specifickou poruchou učení

- nešetříme pochvalou, oceňujeme za dobré výkony a za projevenou snahu
- pracujeme s žákem málo ale často, využíváme zájmu žáka
- umožníme mu dostatek pohybu
- vyloučíme při práci všechny rušivé podněty

Práce s žákem se specifickou poruchou chování

- předem stanovíme pravidla a výchovné prostředky (odměny, tresty) a jsme důslední v jejich dodržování
- reagujeme vždy klidně, všímáme si každého pozitivního chování žáka (pochválíme)
- vyvarujeme se častým negativním příkazům, trpělivě opakujeme, objasňujeme požadavky na splnění úkolu
- děláme s žákem vždy jen jednu věc
- volíme úkoly přiměřené jeho schopnostem
- nehodnotíme jenom výkon, ale i snahu
- rozeznáváme varovné signály, odvádíme jeho pozornost na něco jiného
- nesrovnáváme žáka s ostatními žáky

9. Personální podmínky

V ŠD pracují celkem 3 vychovatelky, které mají odpovídající pedagogické vzdělání podle Zákona o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů č.563/2004 Sb. a dále asistentky pedagoga, které asistují při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Vychovatelky se zúčastňují akreditovaných kurzů, programů dalšího vzdělávání pedagogů a využívají samostudium k vlastnímu rozvoji pedagogické činnosti pro ŠD.

10. Materiální podmínky

Školní družina využívá pro svou činnost vlastní prostory (tři samostatné místnosti). K dispozici má však i další prostory školy a to tělocvičnu, dílnu a PC učebnu. Vybavení a uspořádání odpovídá dětem mladšího školního věku. K odpočinku mohou žáci využívat plochu koberce. Stolní hry, stavebnice a hračky jsou uloženy ve skříňkách a policích. K dispozici jsou i papíry, pastelky, fixy, voskové pastely, nůžky a lepidla. Dále mohou děti využívat malou knihovnu ŠD s dětskými knihami a časopisy. Pro pobyt venku je k dispozici školní hřiště a lanové centrum.

11. Ekonomické podmínky

ŠD je placenou službou a vybírá se za ni poplatek. Platba je uplatňována převodem z účtu rodičů. Část těchto finančních prostředků je použita na nákup výtvarných materiálů a na zkvalitnění interiéru jednotlivých oddělení ŠD.

12. Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví

Prostory jsou v souladu s vyhláškami č. 410/2005 Sb. a č. 106/2001 Sb. Pravidla chování žáků a zajištění jejich bezpečnosti při pohybu ve školní družině jsou stanoveny ve Vnitřním řádu ŠD, Školním řádu a rádech dalších prostor, které školní družina využívá.

13. Časový plán akcí pro školní družinu

Časový plán se bude pravidelně obměňovat formou přílohy tohoto dokumentu.

Měsíc	Motivační název	Téma bloku	Formy práce (obsah činností)	Průřezová témata
9.	<u>Jsme kamarádi</u>	<p>Pojďme se seznámit</p> <p>Dokážeme to spolu (jsme jedna rodina, pomáháme si, poznáváme se).</p> <p>Seznámení s prostředím školy, družiny, okolí.</p> <p>Vhodné chování mezi námi.</p>	<p>Jaká máme společná pravidla. Jak tě vidím já. Nakresli kamaráda. Schránka důvěry. Sebepoznávací hry.</p> <p>Moje vizitka. Vyber si kamaráda. Můj nejlepší kamarád (popis).</p> <p>Společné hry, vyprávění, vycházky.</p> <p>Kouzelná slovíčka - děkuji, prosím, omlouvám se ...</p>	<p>OSV: (poznávání žáků navzájem, komunikace, mezilidské vztahy)</p>
10.	<u>Přišel podzim</u>	<p>Znaky podzimu.</p> <p>Hry s barvami.</p> <p>Podzimní sklizně a slavnosti.</p> <p>Jsme šikovní.</p>	<p>Sběr přírodnin, koláže z přírodnin. Výroba a pouštění draků.</p> <p>Zapouštění barev. Malování.</p> <p>Vinobraní, dočesná, dokopná, konopická.</p> <p>Stříhání, lepení, vytrhávání.</p>	<p>OSV: (kreativita, kooperace a kompetice, komunikace)</p>

11.	<u>Místo, kde bydlíme</u>	<p>Hrajeme si na průvodce našim městem.</p> <p>Můj dům.</p> <p>Dušičky.</p> <p>Město.</p>	<p>Popis cesty k důležitým budovám města. Kreslíme a malujeme místa, kde je nám dobře.</p> <p>Vyprávění o rodině a domě, kde žijeme (sourozenci, můj pokoj (malování).</p> <p>Vzpomínka na naše blízké, vysvětlení.</p> <p>Hlavní město, jeho památky. Kolektivní ideální město.</p>	OSV: (komunikace, kooperace a kompetice, poznáváme se)
12.	<u>Vánoční čas</u>	<p>Mikuláš, čert, anděl</p> <p>Seznámení s vánočními tradicemi.</p> <p>Vánoční dílna.</p> <p>Vánoční zastavení.</p>	<p>Kdo to byl sv. Mikuláš? Básničky, písničky. Kreslení, malování, vyrábění.</p> <p>Advent - zvyky, tradice, symboly. Vánoční výzdoba.</p> <p>Výroba ozdob na stromeček, přání, svícnů.</p> <p>Poslech a zpívání koled. Rozdávání dárků.</p>	OSV: (kreativita, komunikace, kooperace a kompetice)

1.	<u>Zima je tu</u>	<p>Nový rok.</p> <p>Tři králové.</p> <p>Zimní krajina.</p> <p>Zimní radovánky.</p>	<p>Pověry a pořekadla. Novoroční předsevzetí - dávám si ho a splním ho?</p> <p>Kašpar, Melichar a Baltazar. Četba, vyprávění. Výroba koláže.</p> <p>Výtvarné ztvárnění zimy.</p> <p>Sáňkování, bruslení, hry se sněhem a na sněhu.</p>	OSV: (kooperace a kompetice)
2.	<u>Veselme se, radujme se</u>	<p>Masopust.</p> <p>Masky.</p> <p>Karneval.</p> <p>Hromnice.</p> <p>sv. Valentýn.</p>	<p>Lidové pranostiky, pověry, tradice.</p> <p>Výroba masek z papíru.</p> <p>Tancujeme, soutěžíme, posloucháme oblíbené písně.</p> <p>Blížící se příchod jara - vysvětlení. Lidové pranostiky.</p> <p>Jak vznikl. Proč ho slavíme? "Valentýnky"</p>	OSV: (kreativita, komunikace)

3.	<u>Březen - měsíc knihy</u>	<p>Seznámení s knihou, ilustrátory, spisovatelem.</p> <p>Oblíbená kniha.</p> <p>Pohádka.</p> <p>Pohádkové postavy</p>	<p>Návštěva knihovny.</p> <p>Četba, ilustrace. Výstava donesených knih z domova.</p> <p>Dramatizace. Charakteristika pohádek - dobro a zlo.</p> <p>Společná soutěž. Kreslení a výroba pohádkových postav.</p>	OSV: (kreativita, komunikace, kooperace)
4.	<u>Jarní příroda</u>	<p>Jaro je tady!</p> <p>Příroda kolem nás.</p> <p>Velikonoce.</p> <p>Čarodějnice.</p>	<p>Znaky jara, jarní květiny. Práce s papírem.</p> <p>Přírodovědné soutěže, vycházky, pohybové hry. Mlád'ata.</p> <p>Velikonoční zvyky, tradice, symboly. Velikonoční koledy. Barvení kraslic.</p> <p>Pověry a zvyky. Výroba čarodějnic z různých materiálů.</p>	OSV: (komunikace, kreativita)

5.	<u>Co mi řekl semafor</u>	<p>Dopravní výchova.</p> <p>Bezpečnost.</p> <p>Jsem cyklista.</p> <p>Dopravní prostředky</p>	<p>Dopravní značky, značení, přechody.</p> <p>Reflexní prvky a jejich význam. První pomoc.</p> <p>Ochranné pomůcky - přilba, reflexní prvky. Vybavení kola.</p> <p>Jaké znám a využívám? Jak se v nich chovám?</p>	OSV: (hodnoty, postoje, praktická etika)
6.	<u>Poznáváme děti na celém světě</u>	<p>Děti různých národností.</p> <p>Hrajeme si každý den.</p> <p>Kreslíme.</p> <p>Den dětí.</p>	<p>Jaké národnosti známe? Jak se k nim chováme? Mluví stejnou řečí?</p> <p>Společenské hry, vědomostní soutěže, hry v zahradě.</p> <p>Kolektivní výtvarné dílo.</p> <p>Sportovní den, pohybové hry, soutěže.</p>	OSV: (kooperace a kompetice, hodnoty a postoje, mezilidské vztahy)